

Քաղցկեղ և թրոմբոզ.

հակամակարդիչների ճիշտ ընտրություն

Անուշ Բարխուդարյան

«Չերացի» թիվ 1 ՀԿՀ-ի Ընդհանուր և ինվազիվ սրտաբանության կլինիկայի բժշկ-սրտաբան, ԵՊԲՀ սրտաբանության ամբիոնի ավագ դասախոս, «Երևան» բժշկագիտական կենտրոնի գիտաշխատող, Բ.գ.թ.

«Միրտ-անոթային բարդությունների կանխարգելումը և կառավարումը հակաքաղցկեղային բուժման ընթացքում» - Երևան, ապրիլի 11, 2026թ.

Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզներ

- **Երակային թրոմբոէմբոլիան (ԵԹԷ)** համարվում է քաղցկեղով հիվանդների մահացությունն հիմնական պատճառներից մեկը, ինչն անդրադառնում է նրանց ապրելիության, կյանքի որակի և բուժման ընթացքի վրա: Այն ներառում է **խորանիստ երակների թրոմբոզը (ԽԵԹ)** և **թոքային զարկերակի թրոմբոէմբոլիան (ԹՁԹԷ)**:
- **Վերին վերջույթների երակային թրոմբոզը (ՎՎԵԹ)** զարգանում է կենտրոնական երակային կաթետեր ունեցող քաղցկեղով հիվանդների 2-6%-ի մոտ: Ընդերային երակների թրոմբոզը զարգանում է ստամոքսաղիքային (ՍԱ) ուռուցքներով հիվանդների մոտ:
- **Չարկերակային թրոմբոզներ.** ներառում են սրտամկանի ինֆարկտը և իշեմիկ ինսուլտը, զարգանում են քաղցկեղով հիվանդների 4.7%-ի մոտ հիվանդության ախտորոշումից 6 ամսվա ընթացքում:

Թրոմբոզների Էպիդեմիոլոգիական պատկերը քաղցկեղով հիվանդների մոտ

- Թրոմբոզի զարգացման ամենաբարձր ռիսկը դիտվում է քաղցկեղի ախտորոշումից 3-6 ամիսների ընթացքում:
- ԵԹԷ-ի զարգացման ռիսկը 5 անգամ ավելի բարձր է քաղցկեղով հիվանդների մոտ, կազմելով բոլոր դեպքերի մոտ 30%:
- Չարկերակային թրոմբոզը կազմում է քիմիաթերապիա ստացող ամբուլատոր հիվանդների 5.6% մահացուության պատճառը և կարող է զարգանալ թոքերի կամ երիկամի քաղցկեղով հիվանդների շրջանում:
- Բարձր ռիսկի խմբին են պատկանում **ենթաստամոքսային գեղձի, ստամոքսի, թոքերի և գլխուղեղի** ուռուցքով հիվանդները:

Թրոմբոզների զարգացման ախտաֆիզիոլոգիական մեխանիզմները/*Վիրիտովի եռյակ*

Ռ. Վիրիտովը թրոմբի ձևավորման հիմնական մեխանիզմը նկարագրել է XIX դարում: Այն հայտնի է որպես «Վիրիտովի եռյակ», որը ներառում է երեք գործոն՝

1. Արյան մակարդելիության բարձրացում
(հիպերկոագուլյացիա)

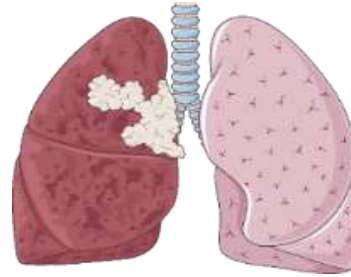
2. Անոթի պատի վնասում

3. Արյան հոսքի դանդաղում *(ստազ)*

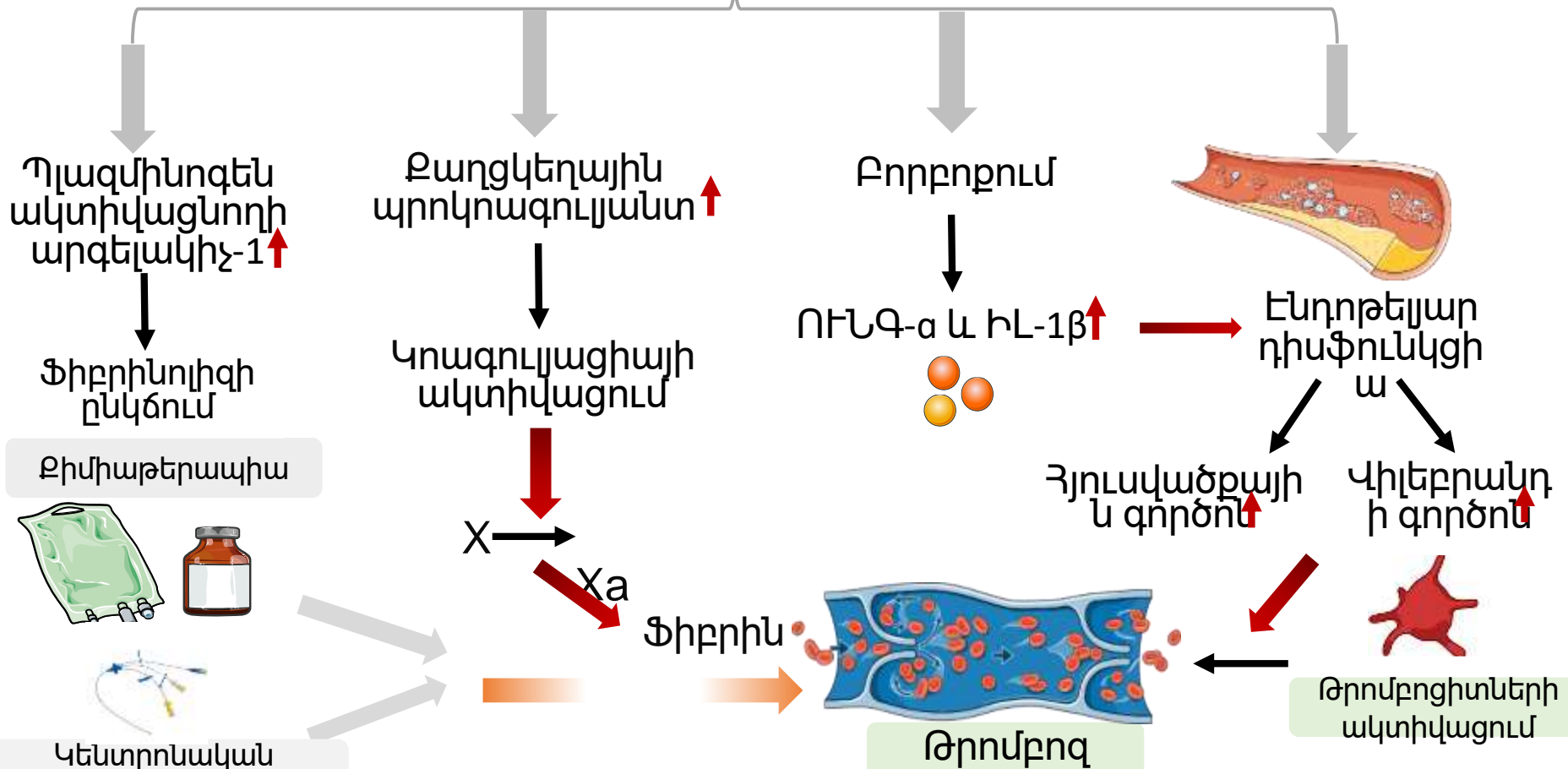

Քաղցկեղը հանգեցնում է երեք մեխանիզմների զարգացմանը

Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզի առաջացման պաթոֆիզիոլոգիական մեխանիզմները

Քաղցկեղ

ՌԼՆԳ-α: ուռուցքի նեկրոզի գործոն-ալֆա; ԻԼ-1β: ինտերլեյկին-1 բետա

Քաղցկեղով հիվանդների մոտ թրոմբոզների զարգացման ռիսկի գործոնները

Քիմիաթերապիա

Իմունոթերապիա
(թալիդոմիդ,
լենալիդոմիդ)
Անգիոգենետիկ
պաշարիչներ
(բեվացիգոլմաբ)
Ցիտալատին
Պրոտեին կինազայի
պաշարիչներ

Հորմոնալ թերապիա

(տամոքսիֆեն)
Կենտրոնական
երակային կաթետեր

Վիրահատական

Քաղցկեղածին գործոններ

Քաղցկեղի առաջնային
տեղակայում (երիկամ,
թոքեր, ստամոքս,
ենթաստամոքսային
գեղձ և միելոմա),
հյուսվածքաբանական
տեսակ, հիվանդության
փուլը, մետաստազների
առկայություն

Ոռուցքով հիվանդներ

Հիվանդի տարիքը
(≥65 տ., ԵԹԵ-ի բարձր
ռիսկ)
Չարկերակային
հիպերտենզիա
Հիպերլիպիդեմիա
Սակավաշարժություն
Շաքարային դիաբետ
Ճարպակալում
Երիկամների խրոնիկ
հիվանդություն (ԵԽՀ)
Թոքերի
ախտաբանություն
Ծխելը, անամնեզում ԵԹԵ
C և S սպիտակուլների և

Ռիսկի գնահատման ալգորիթմներ /Խորանայի ցուցանիշ/

- Ուռուցքի տեսակ
- Թրոմբոցիտների քանակ
- Չեմոգլոբին
- Լեյկոցիտներ
- Մարմնի զանգվածի ցուցանիշ
/ՄՉՑ/

Այս ցուցանիշը կարող է բացահայտել բարձր ռիսկի խմբի հիվանդներին նախքան քիմիաթերապիայի մեկնարկը

Թրոմբոզի գարգացման ռիսկի գնահատման սանդղակ / ըստ

խորանայի/

Ցուցանիշ

Թրոմբոտիկ ռիսկ

Միավոր

Շատ բարձր ռիսկ

(Ենթաստամոքսային գեղձի
և ստամոքսի քաղցկեղ)

2

Բարձր ռիսկ (միզապարկի,
գինեկոլոգիական, թոքերի
քաղցկեղ և լիմֆոմա)

1

Քաղցկեղի տեսակ

Այլ տեսակի ուռուցքներ

0

Թրոմբոցիտոզ ($\geq 350 \times 10^9/L$)

1

Լեյկոզիտոզ ($>11 \times 10^9/L$)*

1

ՄՉՑ ≥ 35 կգ/մ²

1

Չեմոզլոբինի ցածր մակարդակ (<10 գ/դլ)

1

Էրիթրոպոետին-խթանող գործոն

1

ԵԹԷ-ի գարգացման հաճախականությունը

Միավոր	Ստացված խմբաքանակ ԵԹԷ-ի ռիսկը 2.5 ամիս անց	Վավերացման խմբաքանակ ԵԹԷ-ի ռիսկը 2.5 ամիս անց	Մետա անալիզ ԵԹԷ-ի ռիսկը 6 ամիս անց
0	0.8%	0.3%	5.0%
1–2	1.8%	2.0%	6.6%
≥ 3	7.1%	6.7%	11%

*Քլինիկաթերապիայից առաջ. ցածր ռիսկի դեպքում (0–1 միավոր) պրոֆիլակտիկա խորհուրդ չի տրվում, միջին ռիսկ (2 միավոր) այն դիտարկել և բարձր ռիսկի դեպքում (≥ 3 միավոր) կանխարգելումը ցուցված է (Tsantes AG et al., 2024, Hart C et al., 2025)

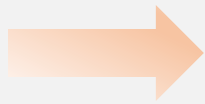
Թրոմբոզների կլինիկական պատկերը

Խորանիստ երակների թրոմբոզ (ԽԵԹ)

Ստորին վերջույթների այտուցվածություն, ցավ
Մաշկի գույնի փոփոխություն
Տեղային ջերմության բարձրացում

Թոքային զարկերակի թրոմբոէմբոլիա (ԹՁԹԷ)

Հևոց, շնչարգելություն, ցիանոզ
Կրծքավանդակում ցավ
Տախիկարդիա, գլխապտույտ

Քաղցկեղով հիվանդների մոտ կարող են դիտվել *ատիպիկ*
ախտանիշներ

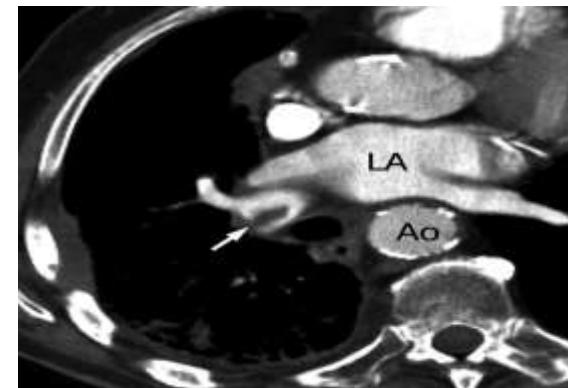
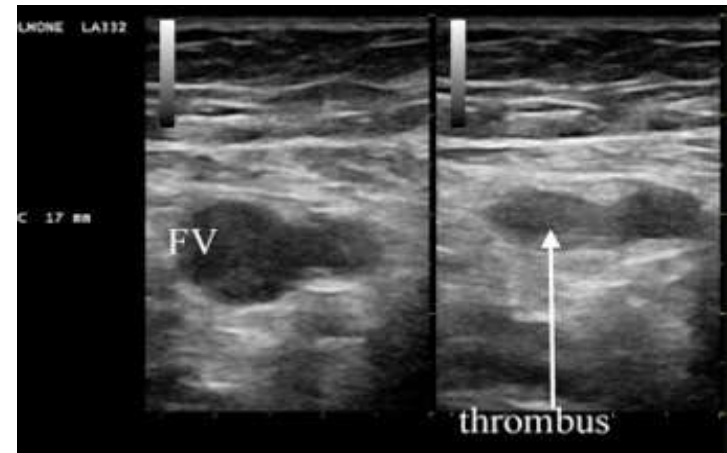
Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզների ախտորո

- **D-դիմեր**

(սահմանափակ սպեցիֆիկություն քաղցկեղի դեպքում)

- Երակների կոմպրեսիոն ուլտրաձայնային հետազոտություն (**ԽԵԹ**)

- Թոքերի ՅՇ անգիոգրաֆիա (**ԹՁԹԷ**)

Հակամակարդիչ բուժումը քաղցկեղով հիվանդների մոտ

- ԽԵԹ և/կամ ԹՉԹԵ-ի սուր և երկարաժամկետ բուժում
- Անսովոր տեղակայմամբ ԵԹԵ (վերին վերջույթի ԽԵԹ, երիկամային և ուղեղային երակների թրոմբոզ)
- Պատահաբար հայտնաբերված ԵԹԵ
- Չարկերակային թրոմբոէմբոլիա (ՉԹԵ)
- Համակարգային թրոմբոէմբոլիայի կանխարգելում
Նախասրտերի շողացման դեպքում
- Ներսրտային թրոմբոզ

Թրոմբոզների բուժման հակամակարդիչ դեղամիջոցները քաղցկեղով հիվանդների մոտ

- Ցածր մոլեկուլային հեպարին (*ՑԱՀ, LMWH*)
- Ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչներ (*ՈԻՕՀ; DOACs*)
- Չֆրակցիոնացված հեպարինը (*ՉՖՀ; UFH*)
- Վիտամին K-ի անտագոնիստներ (*Վարֆարին, Warfarin*)

Ցածրամոլեկուլյար հեպարինի և ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչների համեմատական բնութագիրը

Հակամակարդիչ	Դեղամիջոց	Առավելություն	Կողմնակի ազդեցություն
Վիտամին K անտագոնիստներ	Վարֆարին	-	PT/INR հսկողություն, բարձր արյունահոսական ռիսկ
SUR (LMWH)	Էնոքսապարին Դալտեպարին	Կրկնակի թրոմբոզների նվազում՝ առանց արյունահոսության ռիսկի ավելացման, դեղերի հետ փոխազդեցություն, կարճ կիսատրոհման պարբերություն	Հեպարին-հարուցված թրոմբոցիտոպենիա, դեղորայքի ներմուծման ուղին նախընտրելի չէ, հակացուցված է ծանր ԵԶՀ-ն դեպքում
NOAC (DOACs)	Ապիքսաբան Ռիվարոքսաբան և Էդոքսաբան	Նախընտրելի per os ուղի, կրկնակի թրոմբոտիկ դեպքերի նվազում	Ստամոքս-աղիքային արյունահոսություն (ՍԱ քաղցկեղ), դեղորայքային փոխազդեցություններ, զգուշանալ երիկամի և լյարդի ֆունկցիոնալ խանգարումներով

ԵԶՀ: երիկամների քրոնիկ հիվանդություն; **SUR:** ցածր մոլեկուլային հեպարինների և ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչներ (*Elalamy I et al 2017; Tsantes A et al., 2024*)

Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզի բուժման ՈՒՕՅ-ի ազդեցության կլինիկական հետազոտություններ

Անվանում	Քաղցկեղով հիվանդներ	Ախտորոշում	Դեղամիջոցներ (ՈՒՕՅ-ի համեմատ դալտեպարինի)	Բուժման տևողություն (ամիս)	Արդյունք
ADAM-VTE	300	ԽԵԹ	Ապիքսաբան	6	Ապիքսաբանը ↓ ծանր արյունահոսության և կրկնակի ԵԹԷ-ի զարգացման ռիսկը
Hokusai-VTE	1046	ԵԹԷ	Էդոքսաբան	12	Էդոքսաբանը ↓ կրկնակի ԵԹԷ-ը, սակայն ↑ ծանր արյունահոսության ռիսկը
CARAVAGGIO	1155	ԽԵԹ ԹՉԹԷ	Ապիքսաբան	6	Ապիքսաբանը իր արդյունավետությամբ չի գիջում դալտեպարինին, առանց արյունահոսության ռիսկի ավելացման
SELECT-D	406	ԹՉԹԷ ԽԵԹ	Ռիվարոքսաբան	6	Ռիվարոքսաբանը ↓ կրկնակի ԵԹԷ-ը, սակայն ↑ կլինիկորեն նշանակալի միջին ծանրության արյունահոսության ռիսկը

Նպատակով, սակայն ՑՄՅ-ը ավելի նախընտրելի է բարձր արյունահոսության ռիսկ ունեցող, մասնավորապես ՍԱ քաղցկեղով հիվանդների մոտ

Քաղցկեղով հիվանդների մոտ հակամակարդիչների նշանակման ցուցումները ըստ կլինիկական ուղեցուցների

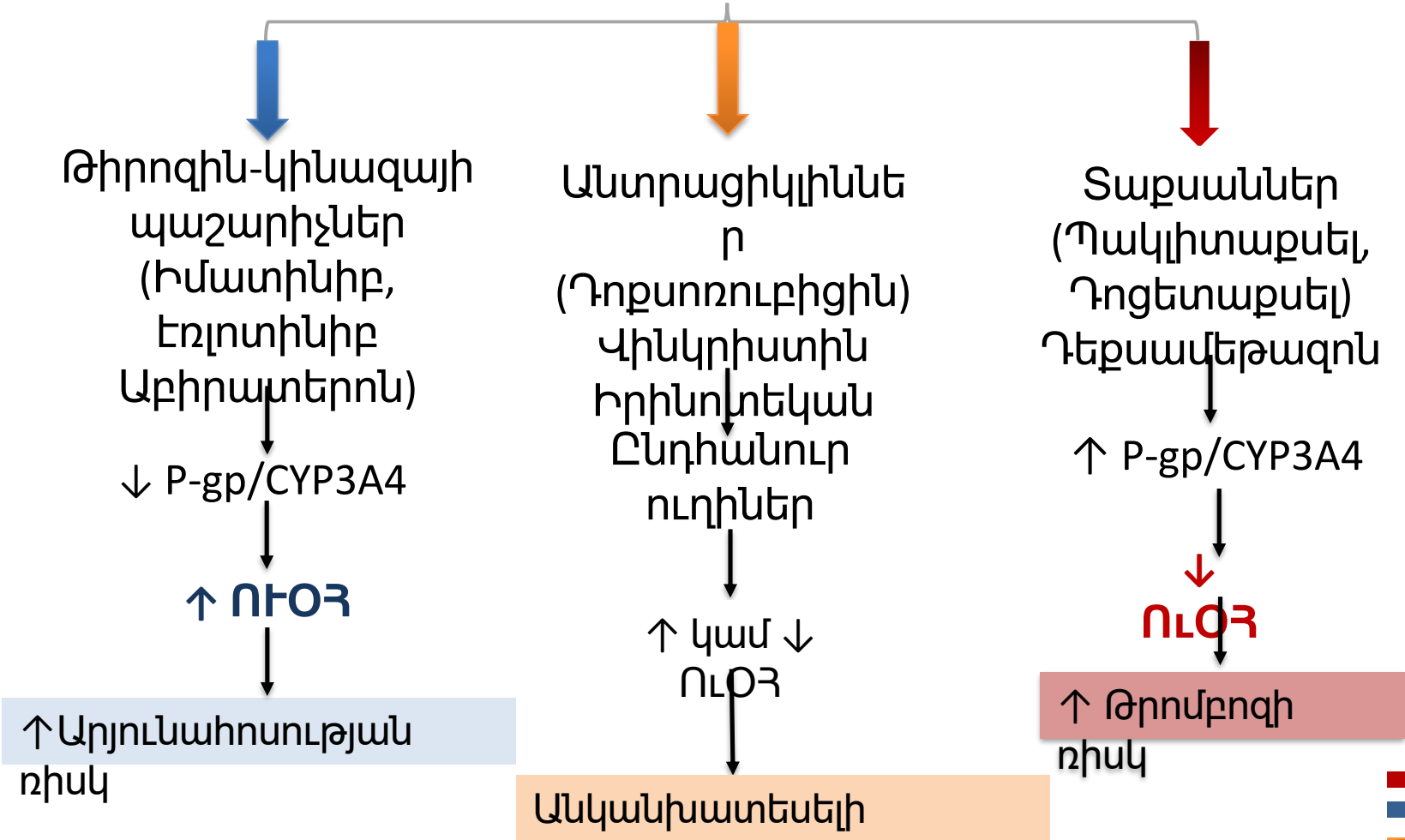
Ասոցիացիա	Նախնական բուժում	Երկարատև բուժում (> 6 ամիս)
ASCO	ՉՖՅ, ՑՄՅ, ֆոնդապարինեքս ռիվարոքսաբան, ապիքսաբան	ՑՄՅ, Էդոքսաբան ռիվարոքսաբան ապիքսաբան
ASH	Ապիքսաբան, ռիվարոքսաբան, ՑՄՅ ՈՒՕՅ-ով կարճատև բուժում (3–6 ամիս)	ՑՄՅ, ՈՒՕՅ
ESMO	ՉՖՅ, ՑՄՅ, ռիվարոքսաբան ապիքսաբան, ֆոնդապարինեքս, ՉՖՅ-ը ԵԲՅ (ԿՄԱ < 30 մլ/ր)	վիտամին K-ի անտագոնիստները ցուցված չեն
ITAC	ՑՄՅ, ՈՒՕՅ (ԿՄԱ >/= 30 մլ/ր) ՉՖՅ՝ ՑՄՅ և ՈՒՕՅ հակացուցում	անհատական գնահատում
NCCN	Ապիքսաբան, ռիվարոքսաբան, Էդոքսաբան, ՑՄՅ՝ ՍԱ քաղցկեղ	-

ASCO, կլինիկական ուռուցքաբանության Ամերիկյան Ասոցիացիա; NCCN, Քաղցկեղի համապարփակ ազգային ցանց; ASH, Ամերիկյան Արյունաբանների Ասոցիացիա; ESMO, Ուռուցքաբանության Եվրոպական Ասոցիացիա; ITAC, Թրոմբոզի և քաղցկեղի միջազգային Նախաձեռնություն; ՉՖՅ, չֆրակցինացված հեպարին; ԿՄԱ: կրեատինինի մաքրման արագություն; ՑՄՅ, ցածր մոլեկուլային հեպարին; ՈՒՕՅ, ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչներ (Tsantes AG et al., 2024)

Չակաբաղցկեղային դեղամիջոցների և ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչների միջև փոխազդեցությունը

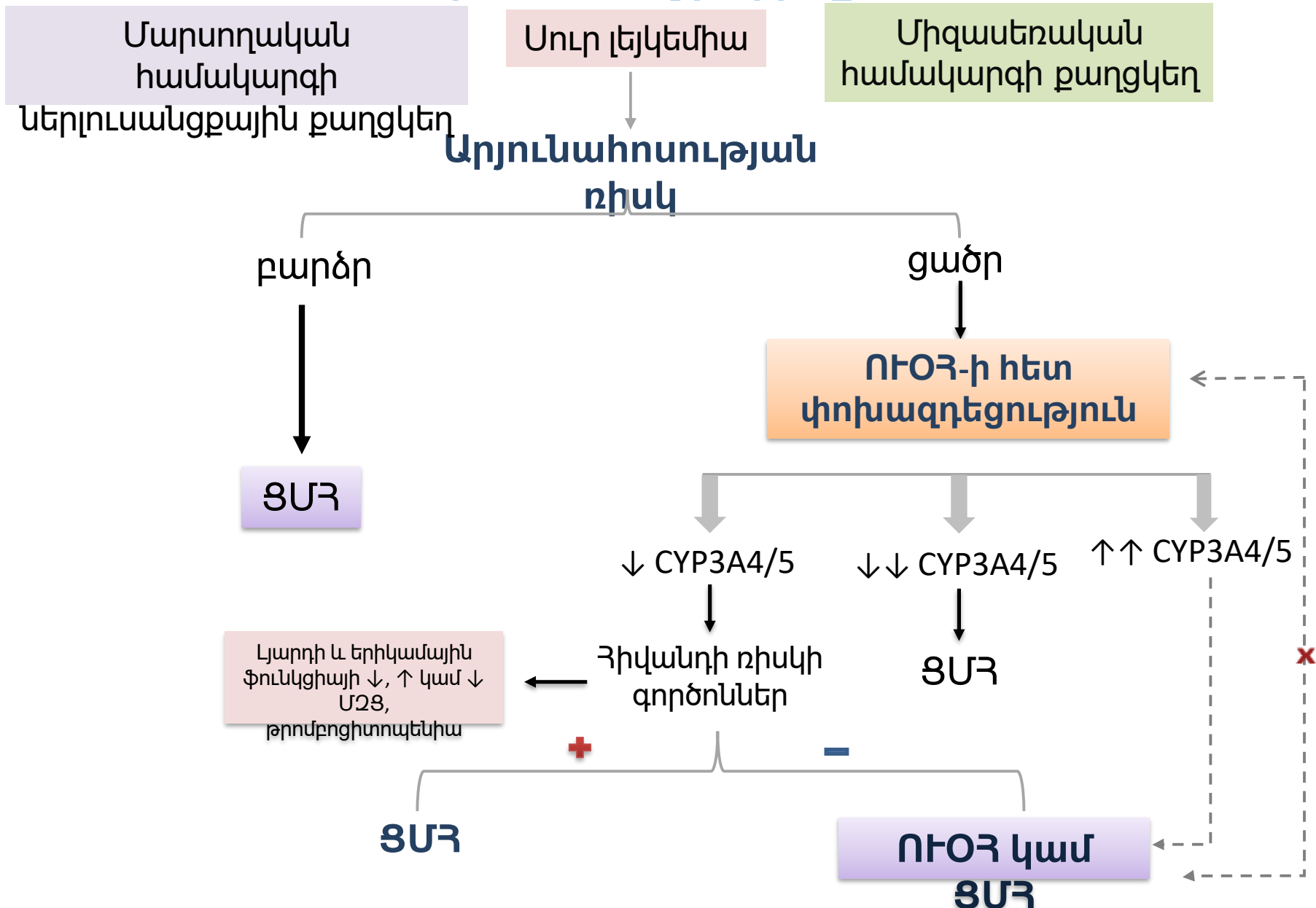
ՈԻՕՅ (Ապիքսաբան, Ռիվարոքսաբան, Էդոքսաբան, Դաբիգատրան)

ՈԼՕՅ: ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչներ; CYP3A4: ցիտոքրոմ P450 3A4; P-gp: P-գլիկոպրոտեին

- Խթանում
- Պաշարում
- Փոփոխական ազդեցություն

Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզի հակամակարոդիչներով բուժման ակտուալությունը

ՌԻՕՅ: ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարոդիչներ; ՑՄՅ: ցածր մոլեկուլային հեպարին; CYP3A4: ցիտոքրոմ P450 3A4 (Grange C et al., 2023)

Հավանականորենների կարգավորում

Կլինիկական իրավիճակ	Դեղամիջոց	Հակացուցում	Նշում
Թրոմբոզ (ցածր արյունահոսության ռիսկ)	ՌԻՕՅ (ապիքսաբան, ռիվարոքսաբան, էդոքսաբան)	-	ՌԻՕՅ-ը սախընտրելի էն 3-6 ամիսների ընթացքում
Բարձր արյունահոսության ռիսկ (ՍԱ քաղցկեղ)	ՑՄՅ	ՌԻՕՅ (հարաբերական հակացուցում)	ՌԻՕՅ ↑ ՍԱ արյունահոսության ռիսկը
ՍԱ քաղցկեղ	ՑՄՅ /± ապիքսաբան որոշ դեպքերում	Ռիվարոքսաբան, էդոքսաբան	ՍԱ արյունահոսության ցածր ռիսկ
Միզասեռական համակարգի ուռուցք	ՑՄՅ	ՌԻՕՅ	Հեմատուրիա ՌԻՕՅ-ի կիրառման դեպքում
Երիկամային դիսֆունկցիա (ԿՄԱ ≥30 մլ/ր)	ՌԻՕՅ կամ ՑՄՅ	-	Դեղաչափի ճշգրտում
ԵԶՀ (ԿՄԱ <30 մլ/ր)	ՉՖՀ	ՌԻՕՅ	ՑՄՅ զգուշությամբ նշանակել + հակա-Ճա մոնիտորինգ
Թրոմբոցիտոպենիա (50-100 ×10 ⁹ /լ)	ՑՄՅ	ՌԻՕՅ (հարաբերական հակացուցում)	Դեղաչափի նվազեցում
Ծանր	ՑՄՅ-ն դադարեցնել	ՌԻՕՅ	Թրոմբոցիտների

Դեղորայքային փոխազդեցություններ (↓CYP3A4/P-gp)	ՑՄՅ	ՈՒՕՅ (ապիքսաբան, ռիվարոքսաբան)	Քիմիաթերապիա, հակացնցումային դեղամիջոցներ
Մալաբսորբցիայի համախտանիշ/փսիսում	ՑՄՅ կամ ՉՖՅ	ՈՒՕՅ	-
Հեմոդինամիկ անկայունություն	ՉՖՅ	ՈՒՕՅ	Կարճ կիսատրոհման պարբերություն
Կրկնակի եթէ (ՈՒՕՅ-ով բուժում)	ՑՄՅ	ՈՒՕՅ-ի շարունակական բուժում	ՑՄՅ-ի դեղաչափի բարձրացում
Կրկնակի եթէ (ՑՄՅ-ով թերապիա)	↑ՑՄՅ-ի դեղաչափը /20-25%/	-	Ուղեցույցով- հիմնավորված բուժում
Քաղցկեղի երկարատև բուժում (>6 ամիս)	ՈՒՕՅ կամ ՑՄՅ	-	Ակտիվ քաղցկեղ, քիմիաթերապիա

ԵԶՅ: երկամների քրոնիկ հիվանդություն; ԿՄԱ: կրեատինինի մաքրման արագություն; ՍԱ: ստամոքս-աղիքային; ՈւՕՅ: ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչներ; ՑՄՅ: ցածր մոլեկուլային հեպարին; ՉՖՅ: չֆրակցիոնացված հեպարին

Քաղցկեղով հիվանդների մոտ երակային թրոմբոէմբոլիաների առաջնային կանխարգելումը /ԵՍԱ 2022թ./

1. Հոսափտալացված ցածր արյունահոսական և բարձր ԵԹԷ-ի զարգացման ռիսկով հիվանդներին որովայնի կամ փոքր կոնքի վիրահատությունից հետո **խորհուրդ է տրվում ՑՄՀ-ով 4 շաբաթ տևողությամբ** երկարատև պրոֆիլակտիկա (**IB**):
2. Հոսափտալացված կամ անկողնային և սակավաշարժ հիվանդներին արյունահոսական ռիսկի կամ այլ հակացուցումների բացակայության դեպքում **խորհուրդ է տրվում ՑՄՀ (IB)**:
3. Թրոմբոզի բարձր ռիսկով /խորանա $\geq$ 2/ ամբուլատոր հիվանդներին հակացուցումների բացակայության դեպքում ցուցված է **ՌԻՕՀ /ապիքսաբան** կամ **նիվարոքսաբան/** կամ ՑՄՀ (**IIbB**):

ԵԹԷ-ի բարձր ռիսկ՝ սակավաշարժություն, ճարպակալում և ԵԹԷ
անամնեզում

Հակամակարդիչ թերապիայի տևողությունը և բարդությունները քաղցկեղով հիվանդների մոտ

1. Հակացուցումների¹ բացակայության դեպքում ԵԹԷ-ի բուժման համար խորհուրդ է տրվում **Ապիքսաբան, Էդոքսաբան և ռիվարոքսաբան (IA)**:
2. Ախտանիշային կամ պատահաբար հայտաբերված ԵԹԷ-ի դեպքում նշանակել ՑՄՀ, եթե արյան մեջ թրոմբոցիտներ $>50\ 000/\mu\text{l}$ (IA):
3. **Կաթետերային թրոմբոզի** բուժումը կաթետերի հեռացումից հետո շարունակել ևս 3 ամիս մինչև էխոսրտագրային հետազոտությամբ հաստատված թրոմբոլիզիսը (IC):
4. Հակամակարդիչ բուժման նվազագույն տևողությունը՝ 6 ամիս, շարունակությունը խորհուրդ է տրվում, եթե առկա է ակտիվ քաղցկեղ, մետաստազների առկայություն կամ քիմիաթերապիա: Բուժման ընթացքում ԵԹԷ-ի ռեցիդիվի դեպքում, առաջարկվում է այլ հակամակարդիչ դեղամիջոցով բուժում, օրինակ ՈՒՕՁ-ը փոխարինել ՑՄՀ-ով (IIaA):

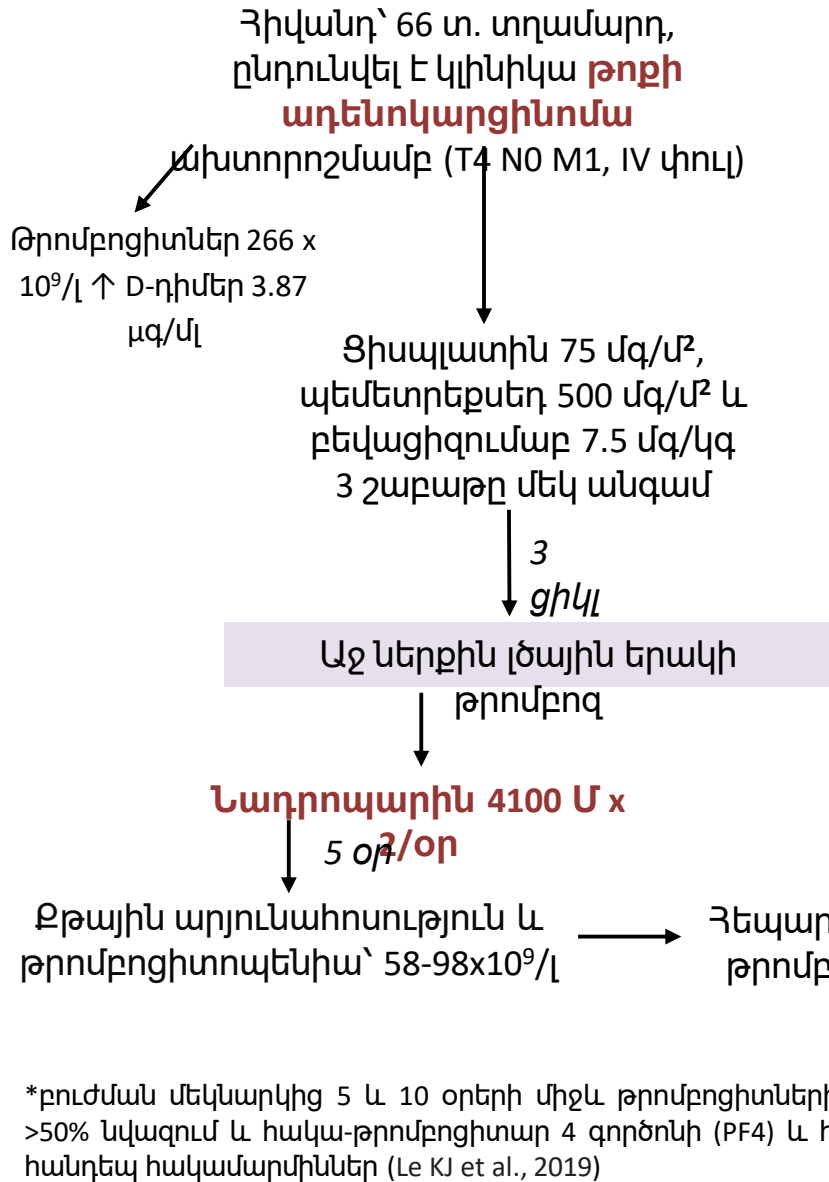
Բարդությունները՝

1. Արյունահոսություն
2. Թրոմբոզի ռեցիդիվ
3. Հեպարին-հարուցված թրոմբոցիտոպենիա (ՀՀԹ)

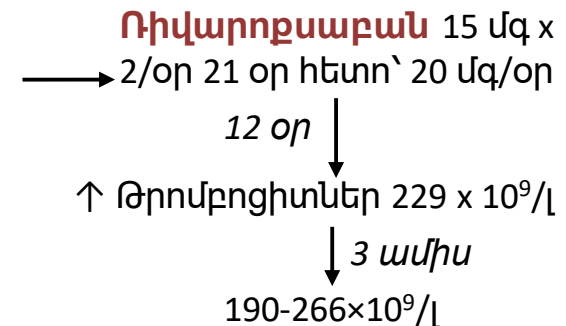
¹**Հակացուցումներ**՝ ՍԱ արյունահոսության բարձր ռիսկ, դեղորայքային փոխազդեցություններ, ԵԶՀ (ԿՄԱ <15 մլ/րոպե), լյարդի ծանր ախտահարում կամ թրոմբոցիտոպենիա $<50\ 000/\mu\text{l}$:

Կլինիկական դեպքեր

Դեպք 1: Քաղցկեղով պայմանավորված թրոմբոզի բուժումը հեպարին-հարուցված թրոմբոցիտոպենիայով հիվանդի մոտ

Նկար 1: B-ուլտրաձայնային հետազոտություն. աջ ներքին լծային երակի թրոմբոզ

Գեղաբ 2: Սրտամկանի սուր ինֆարկտի և ՌՉԹԵ զարգացումը թոքի քաղցկեղով հիվանդի մոտ

Հիվանդ՝ 60 տ. կին, բրոնխոգեն կարցինոմա ախտորոշմամբ գանգատվում է հետկրծոսկրային ցավից, որը ճառագայթում է դեպի միջթիակային տարածություն: Անամնեզում՝ զարկերակային հիպերտենզիա

Լաբորատոր

↑ cTnI 2.66 նգ/մլ, CK-MB 55.93 նգ/մլ և NT-proBNP 1938.92 պգ/մլ

Հեմոդինամիկ

ՋՊՀ-92 գ/ր, SaO2=95%

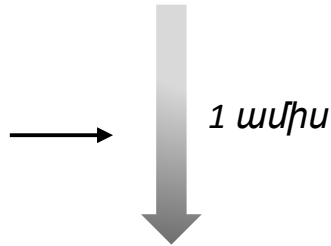
Գործիքային հետազոտություն

ԷխոԿԳ՝ ՍԳՆՖ-31%, պերկարդում հեղուկ, mLAD 100% օկլյուզիա

Սրտամկանի սուր ինֆարկտ (STEMI)

Թրոմբասպիրացիա

Ասպիրին, կլոպիդոգրել ՏՄՀ, վալսարտան պրոպրանոլոլ

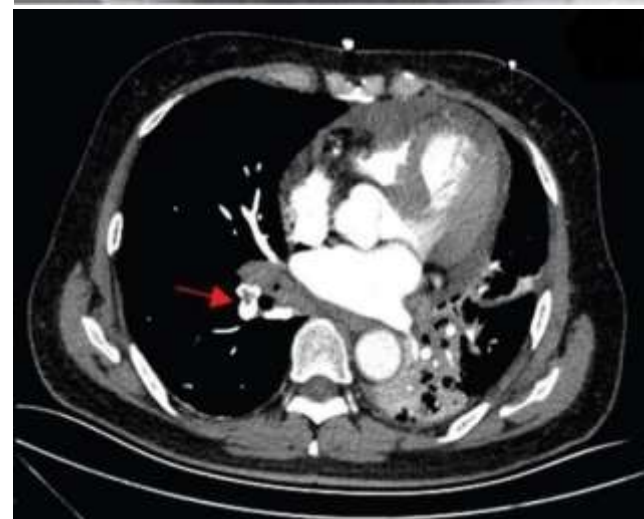
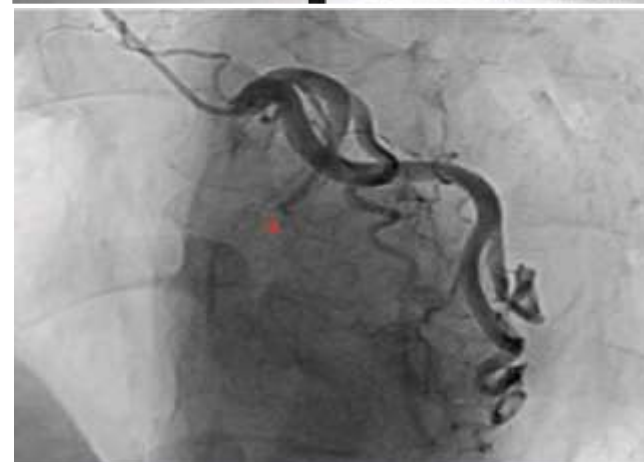
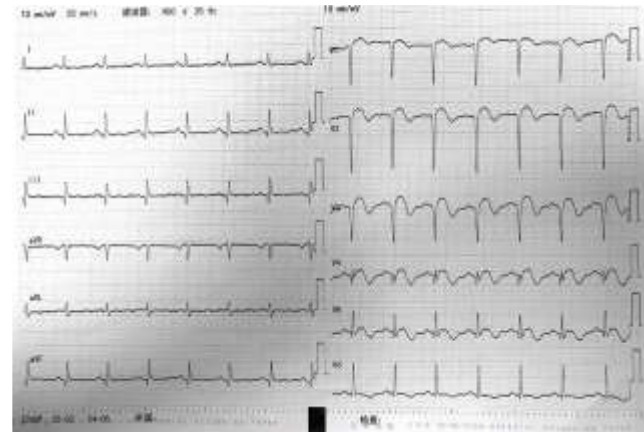
Սինկոպե (2 ը)

↑ cTnI 2.66 նգ/մլ
↑ D-դիմեր 90450 մգ/լ

ՁՓ-ի առաջնա-միջնապատային ակինեզիա, զագաթային անևրիզմա, պերկարդում հեղուկ, ՁՓԱՖ-48%

Թոքերի ՀՇ անգիոգրաֆիա՝ աջ թոքի վերին և ստորին բլթի բազալ սեգմենտում և ձախ վերին բլթի առաջային սեգմենտի եԹԵ

Ռիվարոքսաբան

Jin J, Qi X, Zhang H et al. Lung cancer presenting with acute myocardial infarction and pulmonary embolism within 1 month. SAGE Open Med Case Rep. 2023;11:2050313X231181979.

Քաղցկեղով հիվանդների մոտ հակամակարդիչների ընտրության հիմնական սկզբունքները

1. Թրոմբոզի զարգացման ռիսկը բարձր է, ուստի անհրաժեշտ է իրականացնել ռիսկի գնահատում և նպատակային կանխարգելում՝ բարձր ռիսկային իրավիճակներում:
2. **Ցածրամոլեկուլային հեպարինը (ՑԱՀ)** հանդիսանում է ընտրություն ղեղամիջոց, բարձր արյունահոսության ռիսկով, ՍԱ կամ միզասեռական համակարգի քաղցկեղի, դեղորայքային փոխազդեցության և թրոմբոցիտոպենիայի առկայության դեպքում:
3. **Ուղղակի ազդեցության օրալ հակամակարդիչները (ՈԻՕՀ)** արդյունավետ են ցածր արյունահոսության ռիսկ ունեցող, պահպանված երիկամային ֆունկցիայի և էական դեղորայքային փոխազդեցություններ չունեցող հիվանդների համար:
4. **Չֆրակցիոնացված հեպարինը (ՉՖՀ)** նախընտրելի է անկայուն հեմոդինամիկայի, հոսպիտալացված, բարձր արյունահոսության ռիսկ և ծանր ԵԶՀ-մբ հիվանդների մոտ, հատկապես արագ հակադարձման

Շնորհակալություն

